N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 23 jan. 1896, kl. 1 e. m.

Memorial, med de till innevarande Riksdag afgifna berättelser dels af fullmägtige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmägtige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken.

Statsutskottet, som fått emottaga såväl den af fullmägtige i riksgäldskontoret, enligt 71 § af det för detta verk senast utfärdade reglemente, till Riksdagen afgifna berättelse angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning för den tid, som förflutit sedan fullmägtiges berättelse till senaste Riksdag afgafs, som äfven en af fullmägtige i riksbanken och riksgäldskontoret gemensamt till statsutskottet afgifven berättelse angående utförandet af det fullmägtige meddelade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken, får härmed till Riksdagens kännedom aflemna samma berättelser; och komma utlåtanden häröfver att framdeles under riksdagens lopp i behörig ordning afgifvas.

Stockholm den 23 januari 1896.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Fullmägtiges i riksgäldskontoret berättelse till 1896 års Riksdag.

Enligt § 71 af det vid sistlidne års riksdag för riksgäldskontoret utfärdade reglemente åligger det fullmägtige i nämnda kontor att till innevarande års Riksdag afgifva berättelse för den tid, som förflutit, sedan fullmägtiges berättelse till 1895 års Riksdag afgafs, hvilket fullmägtige härmed gå att fullgöra.

Som riksgäldskontorets hufvudbok för år 1895 ännu ej kunnat till fullo afslutas, få fullmägtige erinra, att en del i denna berättelse förekommande siffror vid bokslutet kunna komma att undergå någon förändring.

Riksgäldskontorets skulder.

(1895 års reglemente §§ 2—4.)

Enligt riksgäldskontorets hufvudbok för år 1894 utgjordes kontorets skulder vid samma års slut af:

oguldna kapitalbeloppet af 1860, 1878, 1880, 1886, 1887 1888, 1890 och 1894 årens fonderade lån	kronor	285,951,386: 93.
depositioner	„	151,014: —
1891 års utländska tillfälliga lån	„	7,200,000: —
upptagna inhemska tillfälliga lån	„	2,400,000: —
samt diverse skulder	„	1,835,857: 54.
Summa skulder vid 1894 års slut	kronor	297,538,258: 47.

Den *fonderade* skulden har, på sätt här nedan kommer att närmare visas, under år 1895 minskats

genom konvertering med kronor	8,731,872: 80		
och genom amortering med „	2,300,547: 46	kronor	11,032,420: 26
men genom försäljning af obligationer ökats med		„	5,387,000: —
i följd hvaraf denna skuld i dess helhet under året minskats med		kronor	5,645,420: 26.

Då den fonderade skulden vid årets början, såsom ofvan nämnts, uppgick till kronor 285,951,386: 93
samt under året minskats med nyssnämnda „ 5,645,420: 26.
utgjorde alltså den fonderade skulden vid 1895 års slut kronor 280,305,966: 67.

Riksgäldskontorets under år 1891 upptagna *tillfälliga* lån utgöra fortfarande	„	7,200,000: —
Depositionerna, eller det s. k. gamla 5-procentlånet (ouppsägbara skulder till Södertelje stads kyrka och skepparesocieteten i Stockholm) samt Göta kanals reparationsfond, hafva under året icke undergått någon förändring och utgöra	„	151,014: —
Diverse skulder hafva, på sätt bilagan till denna berättelse i detalj utvisar, ökats med 5,676,105 kronor 19 öre till	„	7,511,962: 73.
Summa skuld vid 1895 års slut (de inom linien förda skulderna icke beräknade)	kronor	295,168,943: 40.

Då skulderna vid årets början, såsom förut blifvit omförmäldt, utgjorde kronor 297,538,258: 47
samt vid årets slut uppgingo till „ 295,168,943: 40
hafva alltså riksgäldskontorets samtliga skulder under år 1895 minskats med kronor 2,369,315: 07.

För bedömande af riksgäldskontorets *verkliga* skuldsumma bör från beloppet af kontorets skulder vid 1895 års slut kronor 295,168,943: 40
dragas beloppet af kontorets vid samma tid egande fordringar och öfriga tillgångar „ 85,855,101: 91
hvarefter återstår en skuld af kronor 209,313,841: 49
Motsvarande belopp utgjorde vid årets början „ 209,202,148: 45
utvisande dessa siffror en *ökning* under år 1895 i riksgäldskontorets verkliga skuldsumma af kronor 111,693: 04.

Riksgäldskontorets *inom linien balanserade* skulder, som vid 1894 års slut utgjorde 33,254,314 kronor 4 öre, hafva under år 1895 minskats med de till kontoret återstälda, såsom garantifond för det numera upplösta aktiebolaget Sågverksegarnes garantiförening öfverlemnade statsobligationer å 3,000,000 kronor, och utgjorde följaktligen vid 1895 års slut 30,254,314 kronor 4 öre.

1895 års ränte- och amorteringsanslag för de fonderade lånen hafva utgjort:

för 1860 års premielån	kronor	293,000: —
„ 1878 „ lån	„	621,812: 93.
„ 1880 „ „	„	5,523,408: —
„ 1886 „ „	„	2,312,295: 56.
„ 1887 „ „	„	1,252,746: —
„ 1888 „ „	„	800,000: —
„ 1890 „ „	„	1,510,507: 78.
„ 1894 „ „	„	180,000: —
	Kronor	12,493,770: 27.

Härtill bör läggas *dels* anslag till ränta för 1891 års tillfälliga lån	„	288,000: —
dels anslag för extra amortering af statsskulden enligt reglementets § 3	„	85,333: 33.
Summa anslag år 1895 till ränta och amortering af statsskulden	kronor	12,867,103: 60.

Genom dels fortsatta annuitetsbetalningar i enlighet med fastställda amorteringar, dels konvertering, dels försäljning af obligationer har riksgäldskontorets kapitalskuld för de *fonderade lånen* under år 1895 undergått följande förändringar:

	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1860 års premielån, upptaget mot obligationer å 2,400,000 thaler, har amorterats med	131,111: 11.		
och derigenom nedgått till			375,555: 56.
1878 års 4 procent lån, å 1,500,000 £ st., eller 37,650,000 francs, har amorterats med	311,080: 80.		
och konverterats till hela återstående beloppet		8,731,872: 80.	
1880 års 4 procent lån, från den 1 oktober 1895 löpande med 3 ½ procent ränta, hvaraf utfärdats tre emissioner, hvar och en å 39,930,000 kronor, motsvarande 2,200,000 £ st. eller 55,440,000 francs eller 44,880,000 reichsmark, har amorterats med	1,306,800: —		
och derigenom minskats till			104,761,800: —
1886 års 3 ½ procent lån å 72,000,000 kronor, eller 81,000,000 reichsmark, hvaraf emitterats ett belopp å 60,673,333 kronor 33 öre, har amorterats med	240,000: —		
och derigenom minskats till			59,088,444: 44.
1887 års 3 ⁶/₁₀ procent lån mot obligationer, ouppsägbara från innehafvarens sida, hvaraf vid 1895 års början var emitteradt ett belopp af 31,926,500 kro-			
Transport	1,988,991: 91.	8,731,872: 80.	164,225,800: —

	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Transport	1,988,991: 91.	8,731,872: 80.	164,225,800: —
nor, har under året genom ytterligare försäljning af obligationer å tillhopa 5,387,000 kronor ökats till			37,313,500: —
1888 års 3 procent lån, likaledes mot obligationer, från innehafvarens sida ouppsägbara, har under år 1895 ej undergått någon förändring, utan utgöres fortfarande af ursprungliga beloppet			26,666,666: 67.
1890 års 3 ½ procent lån å 35,555,555 kronor 56 öre, motsvarande 40,000,000 reichsm. eller 1,960,000 £ st. eller 49,360,000 francs, har amorterats med	311,555: 55.		
och derigenom minskats till			34,100,000: —
1894 års 3 procent lån å 36,000,000 kronor, motsvarande 50,000,000 francs eller 1,980,000 £ st. eller 40,400,000 reichsmark, hvaraf hälften emitterats			18,000,000: —
Riksgäldskontorets kapitalskuld för de fonderade lånen, hvaraf sålunda under år 1895 amorterats	2,300,547: 46.		
och konverterats		8,731,872: 80.	
uppgick alltså vid samma års slut, såsom förut nämnts, till			280,305,966: 67.

Från den nu uppgifna skulden för de fonderade lånen böra dock afdragas *dels* dessa låns amortissementsfonders behållningar vid 1895 års slut, utgörande ..... kronor 2,361,996: 35.
dels ock fondens för extra amortering af statsskulden behållning vid samma tid ..... „ 1,119,365: 96.

eller tillsammans ..... kronor 3,481,362: 31.

Förutom ofvan omförmälda amortering hafva under år 1895 vederbörligen afförts de obligationer, hvilkas belopp, 36,000 reichsmark, vid verkställd utlottning enligt fastställd amorteringsplan fallit å den vid amorteringstiden icke utlemnade andel af 1886 års lån. Vid innevarande års början återstående beloppet af osålda icke utlottade obligationer af nämnda lån uppgick till 12,116,000 reichsmark.

De fonderade ännu icke infriade lånen hafva under tiden till 1895 års slut amorterats med följande belopp, nemligen:

1860 års premielån	kronor	4,957,777: 77.
1880 „ lån	„	13,984,575: —
1886 „ „	„	1,584,888: 90.
1890 „ „	„	1,455,555: 56.
eller tillhopa	kronor	21,982,797: 23.
Om härtill lägges beloppet af den amortering, som egt rum å de numera konverterade lånen af åren 1855, 1858, 1860, 1861, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1875, 1876 och 1878, hvilken amortering utgjort	kronor	35,088,335: 74.
befinnes, att hela den hittills å den fonderade statsskulden verkställda amortering uppgår till ...	kronor	57,071,132: 97.

Utom här ofvan specificerade skulder å 280,305,966 kronor 67 öre hade riksgäldskontoret vid 1895 års slut följande *räntebärande* skulder, nemligen:

1891 års tillfälliga lån	kronor	7,200,000: —
det s. k. gamla 5 procent lånet	„	10,125: —
Göta kanals mot 5 procent ränta innestående reparationsfond	„	140,889: —
	Kronor	7,351,014: —

Vid 1894 års slut hade *fonden för extra amortering af statsskulden* en behållning af ..... kronor 997,581: 44.

Under år 1895 utgjorde fondens inkomster:

anslag enligt reglementets 3 §	kronor 85,333: 33.		
räntor	„ 36,451: 19.	„	121,784: 52.
till följd hvaraf fondens behållning vid 1895 års slut uppgick till		kronor	1,119,365: 96.
Häraf utgjorde upplupen, icke förfallen ränta		„	13,363: 28.
hvadan fondens kapitaltillgång belöpte sig till		kronor	1,106,002: 68.

placerade på följande sätt:

1888 års 3 procent obligationer å nominelt 914,000 reichsmark, bokförda till	kronor	724,053: 67.
1890 års 3½ procent obligationer å nominelt 318,500 reichsmark, bokförda till	„	275,213: 90.
innestående på deposition i bank	„	100,000: —
innestående å folioräkning	„	6,735: 11.
	Kronor	1,106,002: 68.

Riksgäldskontorets fordringar och öfriga tillgångar.

(1895 års reglemente § 5.)

Vid slutet af år 1894 utgjorde dessa fordringar och tillgångar (de inom linien förda oberäknade) ..... kronor 88,336,110: 02.

Under år 1895 hafva de minskats med ..... „ 2,481,008: 11.

och utgjorde således vid samma års slut ..... kronor 85,855,101: 91.

Då det utdrag af riksgäldskontorets räkenskaper, hvilket fullmägtige såsom vanligt fogat vid denna berättelse, för hvarje särskild post utvisar förändringen med dessa fordringar och tillgångar, få fullmägtige, beträffande detaljerna häraf, hänvisa till samma räkenskapsutdrag.

Af *till betalning förfallna annuiteter å de från riksgäldskontoret till kanal- och jernvägsanläggningars utförande samt till byggnader utgifna lån* hafva nedan nämnda belopp ännu ej af vederbörande till riksgäldskontoret guldits å följande lån, nemligen:

Till Dalslands kanalaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 800,000 kronor, skulle vid slutet af hvartdera af åren 1894 och 1895 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 40,000 kronor, tillsammans ..... kronor 80,000: —
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1894 års
annuitet ..... „ 6,117: 67.
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ..... kronor 73,882: 33.

Under år 1895 inbetaldes å 1893 och 1894 års anuiteter 39,928 kronor.

Vid 1894 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 73,810 kronor 33 öre.

Till Kinda kanalaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 437,500 kronor, skulle vid slutet af hvartdera af åren 1887—1895 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 21,875 kronor, tillsammmans ..... kronor 196,875: —
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1887 års
annuitet ..... „ 205: 52.
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ..... kronor 196,669: 48.

Under år 1895 inbetaldes å 1886 och 1887 års annuiteter 6,790 kronor 76 öre.

Vid 1894 års utgång utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 181,585 kronor 24 öre.

Till Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 3,240,000 kronor, skulle vid slutet af hvartdera af åren 1893—1895 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 162,000 kronor, tillsammans ..... kronor 486,000: —
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1893 års
annuitet ..... „ 62,000: —
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ..... kronor 424,000: —

Under år 1895 inbetaldes öfverränta till samma års slut med 15,720 kronor.

Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 262,000 kronor.

Till Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 1,865,000 kronor, skulle vid slutet af hvartdera året 1894 och 1895 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 93,250 kronor, tillsammans ..... kronor 186,500: —
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1894 års annuitet ..... „ 77,437: 60.

så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ..... kronor 109,062: 40.

Under år 1895 inbetaldes å 1894 års annuitet jemte öfverränta till 1895 års slut tillsammans 81,300 kronor 94 öre.

Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 93,250 kronor.

Till Hultsfred—Vesterviks jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 1,750,000 kronor, skulle vid slutet af hvartdera af åren 1893—1895 inbetalts en annuitet af 5 procent, eller 87,500 kronor, tillsammans ..... kronor 262,500: —
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1893 års annuitet ..... „ 73,301: 55.

så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör ..... kronor 189,198: 45.

Under år 1895 inbetaldes å 1893 års annuitet jemte öfverränta till 1895 års slut tillsammans 82,451 kronor 55 öre.

Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 175,000 kronor.

Till Vislanda—Bolmens jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 785,000 kronor, skulle vid slutet af hvartdera året 1885 och 1886 inbetalts en annuitet af 5½ procent eller 43,175 kronor, tillsammans ..... kronor 86,350: —
och åren 1887—1895 en annuitet af 5 procent eller 39,250 kronor, tillsammans ..... „ 353,250: — kronor 439,600: —

Transport kronor 439,600: —

Transport	kronor	439,600: —
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1885 års annuitet	,,	32,682: 50.
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör	kronor	406,917: 50.
jemte till 1895 års slut debiterad öfverränta	,,	125,812: 81.
eller tillsammans	kronor	532,730: 31.
Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran	,,	367,667: 50.
jemte öfverränta	,,	103,752: 76.
eller tillsammans	kronor	471,420: 26.

Till Gotlands jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 500,000 kronor, skulle vid slutet af hvartdera af åren 1892—1895 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 25,000 kronor, tillsammans ..... kronor 100,000: — som utgör riksgäldskontorets förfallna fordran.

Under år 1895 inbetaldes å 1890 och 1891 års annuiteter jemte öfverränta till 1895 års slut tillsammans 54,664 kronor 14 öre.

Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 122,680 kronor.

Till Lenna—Norrtelje jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, som beviljats med 750,000 kronor, hvaraf utbetalts endast 746,197 kronor 94 öre, skulle 4½ procent ränta inbetalas under åren 1887 och 1888 med tillsammans ..... kronor 51,578: 91.

kapitalafbetalning och ränta år 1889	,,	35,661: 66.	
annuiteter den 1 januari 1890—1 januari 1896 à 5 procent eller 37,309 kronor 90 öre tillsammans	,,	261,169: 30.	kronor 348,409: 87.
deraf har hittills inbetalts i afräkning å 1887 års ränta			,, 15,000: —
så att riksgäldskontorets förfallna fordran, utom öfverränta, utgör			kronor 333,409: 87.

Under år 1895 inbetaldes å 1887 års ränteinbetalning 5,000 kronor.

Den 1 januari 1895 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran ..... kronor 301,099: 97.

Till Siljans jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 950,000 kronor, skulle den 1 innevarande januari hafva inbetalts en annuitet af 5 procent eller ..... kronor 47,500: --
deraf har hittills inbetalts i afräkning ..... „ 1,153: 75.
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör..... kronor 46,346: 25.

Under år 1895 inbetaldes å 1895 och 1896 års annuiteter jemte öfverränta tillsammans 25,000 kronor.

Den 1 januari 1895 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 22,500 kronor.

Till Svartelfs jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 341,000 kronor, skulle den 1 januari hvartdera af åren 1892—1896 inbetalts en annuitet af 5 procent eller kronor 17,050, tillsammans ..... kronor 85,250: —
som, utom öfverränta, utgör riksgäldskontorets förfallna fordran.

Den 1 januari 1895 utgjorde kontorets förfallna fordran 68,200 kronor jemte öfverränta.

Till Klippan—Röstånga jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 290,000 kronor, skulle inbetalts:
den 1 januari 1895: samma dag förfallen
ränta ..... kronor 13,050: —
och den 1 januari 1896 en annuitet
af 5 procent ..... „ 14,500: — kronor 27,550: —
hvilket belopp utom öfverränta utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran den 1 januari 1896.

Den 1 januari 1895 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 13,050.

Till Bergslagernas jernvägsaktiebolag.

Å det lån af den 31 december 1891, som bolaget erhållit i riksgäldskontoret å 1,707,800 kronor i utbyte mot förfallna, icke inlösta räntekuponger tillhörande bolagets 5 procent obligationslån af den 15 januari 1874, har ränta à 4 procent förfallit med 35,156 kronor den 1 januari och 1 juli 1893, den 1 januari och 1 juli 1894, den 1 januari och 1 juli 1895 samt den 1 januari 1896, eller tillsammans kr. 239,042: — som utgör riksgäldskontorets förfallna fordran den 1 januari 1896.

Under år 1895 har inbetalts ränta per 1 juli 1892 med kronor 31,307: 37.

Den 1 januari 1895 utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran kronor 202,087: 37.

Till Kinds härads jernvägsaktiebolag.

Å detta lån, ursprungligen 500,000 kronor, skulle den 1 juli hvartdera af åren 1893—1895 inbetalts en annuitet af 5 procent eller 25,000 kronor, tillsammans ..... kronor 75,000: —
deraf har hittills i afräkning å 1893 års annuitet inbetalts „ 5,000: —
så att riksgäldskontorets förfallna fordran, utom öfverränta, utgör ..... kronor 70,000: —

Under år 1895 inbetaldes å 1892 och 1893 års annuiteter jemte öfverränta 24,400 kronor.

Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 65,000 kronor.

Till Hernösand—Sollefteå jernvägsaktiebolag.

Å detta lån å 2,350,000 kronor skulle den 1 oktober 1895 inbetalts samma dag förfallen ränta å lyftade låneandelar ..... kronor 12,389: 82. som uteblifvit och utgör riksgäldskontorets förfallna fordran.

Till Skara domkapitel.

För förändring och tillbyggnad af elementarläroverksbyggnaden derstädes.

Å detta lån, ursprungligen 40,000 kronor, skulle den 29 januari och den 7 augusti hvartdera af åren 1892—1895 inbetalts tillsammans en annuitet af 5 procent, eller 2,000 kronor för hvarje år,

tillhopa	kronor	8,000: —
deraf har inbetalts i afräkning å 1892 års annuitet	„	1,000: —
så att riksgäldskontorets förfallna fordran utgör	kronor	7,000: —

Under år 1895 inbetaldes å 1891 och 1892 års annuiteter tillsammans 3,000 kronor.

Vid 1894 års slut utgjorde riksgäldskontorets förfallna fordran 8,000 kronor.

Vid jemförelse mellan förestående icke inbetalda förfallna annuiteter och räntor, uppgående den 1 januari 1896 till	kronor	2,320,768: 10
och obetalda annuiteter och räntor den 1 januari 1895	„	1,955,930: 41
visar sig, att riksgäldskontorets förfallna fordringar under år 1895 med tillägg af de den 1 januari 1896 förfallna obetalda annuiteter ökats med	kronor	364,837: 69.

Riksgäldskontorets *inom linien balanserade tillgångar* hafva under år 1895, af samma anledning som kontorets inom linien balanserade skulder, minskats med 3,000,000 kronor. De utgöra 30,195,000 kronor.

Till betalning från riksgäldskontoret anvisade statsutgifter.

(1895 års reglemente §§ 6—16.)

Till inköp af Hudiksvalls jernvägsaktiebolags jernväg mellan *Hudiksvall* och *Näsviken*, dess ombyggande till bredspårig samt utsträckning till norra stambanan vid Ljusdal och förseende med rörlig materiel beviljade 1885 års Riksdag, förutom eftergift af en riksgäldskontorets fordran hos nämnda bolag å 185,677 kronor 97 öre, ett anslag

af 4,623,300 kronor, att utgå med 2,000,000 kronor år 1886, med 2,350,300 kronor år 1887 och 273,000 kronor år 1888.

Anslagsbeloppen för åren 1886 och 1888 samt 1,999,489 kronor 82 öre af anslaget för år 1887 anvisades att utbetalas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som ock i riksgäldskontoret lyftat dessa belopp. Återstående 350,810 kronor 18 öre af anslaget för år 1887 skulle enligt Riksdagens beslut utgå till jernvägsaktiebolaget sålunda, att staten den 31 december 1887 till bolaget betalade dels mot erhållande af bolagets oguldna, i jernvägen intecknade obligationer ett deremot svarande belopp, beräknadt till 105,624 kronor 7 öre, dels ock ytterligare 245,186 kronor 11 öre.

Af sistnämnda båda belopp hade vid 1895 års början af riksgäldskontoret till bolaget, i mån af fullgjorda prestanda, utbetalts tillsammans 345,686 kronor 11 öre. Återstoden af köpeskillingen, 5,124 kronor 7 öre, har utbetalts under år 1895.

Deremot innestå ännu i Riksgäldskontoret 730 kronor 31 öre af köpeskillingen 4,000,000 kronor, för den enligt 1879 års riksdags beslut inköpta *Hallsberg—Motala—Mjölby jernväg.*

Till inköp af *jernvägen mellan Luleå och gränsen mot Norge* för en köpeskilling af högst 6,750,000 kronor anvisade 1890 års Riksdag till Kongl. Maj:ts förfogande ej mindre nämnda belopp än äfven för bestridande af omkostnader vid köpet 250,000 kronor, eller tillsammans 7,000,000 kronor, att utgå från riksgäldskontoret, med rätt för Kongl. Maj:t att lyfta beloppen, när Kongl. Maj:t funne sådant nödigt.

Af detta anslag utbetalades under år 1891 såsom köpeskilling för jernvägen 6,500,000 kronor. Såsom omkostnader vid köpet har under år 1892 utgått ett belopp af 19,749 kronor 93 öre och under år 1894 1,207 kronor 30 öre. Återstoden af det till bestridande af dylika kostnader beviljade belopp å 250,000 kronor, eller 229,042 kronor 77 öre, innestår fortfarande i riksgäldskontoret.

Af de 5,000,000 kronor, hvilka *1886* års Riksdag stälde till Kongl. Maj:ts förfogande till *låneunderstöd för enskilda jernvägar*, att utgå under åren 1887—1891, innestå ännu i riksgäldskontoret 18,000 kronor af det Mellersta Blekinge jernvägsaktiebolag beviljade lån.

Likaledes till *låneunderstöd för enskilda jernvägar* beviljade *1891* års Riksdag 5,000,000 kronor, att utgå under fem år från och med år 1892 med 1,000,000 kronor årligen. Denna fond har af Kongl. Maj:t sålunda disponerats, att deraf tilldelats:

Norra Södermanlands jernvägsaktiebolag	kronor	1,800,000: —
Malmö—Tomelilla jernvägsaktiebolag	„	1,300,000: —
Norrköping—Söderköping—Vikbolandets jernvägsaktiebolag	„	653,000: —
Uddevalla—Lelångens jernvägsaktiebolag	„	1,247,000: —
Summa	kronor	5,000,000: —

Af dessa lån har hittills från riksgäldskontoret utbetalts:

till Norra Södermanlands jernvägsaktiebolag	kronor	1,784,000: —
„ Malmö—Tomelilla jernvägsaktiebolag	„	866,600: —
„ Norrköping—Söderköping—Vikbolandets jernvägsaktiebolag	„	653,000: —
„ Uddevalla—Lelångens jernvägsaktiebolag	„	747,000: —
	kronor	4,050,600: —

Härförutom har *1891* års Riksdag beviljat och stält till Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 2,350,000 kronor, att anvisas såsom *lån åt Hernösand—Sollefteå jernvägsaktiebolag* och utgå med ena hälften under år 1892 och med andra hälften under år 1893.

Vid 1894 års slut hade häraf lyftats tillsammans	kronor	2,338,445: —
Under år 1895 lyftes återstoden	„	11,555: —
	kronor	2,350,000: —

För anläggning af en *bibana från norra stambanan vid Vännäs till Umeå och vidare till Storsandskär och denna bibanas utrustning med trafikmateriel* beviljade sistlidne års Riksdag ett belopp af 2,600,000 kronor att, i mån af behof, utgå från riksgäldskontoret under åren 1895 och 1896 enligt Kongl. Maj:ts disposition.

Häraf hafva hittills utbetalts följande belopp:

till kongl. statskontoret i juli 1895	kronor	100,000: —
„ „ jernvägsstyrelsen i juli 1895	„	300,000: —
„ „ „ i oktober 1895	„	150,000: —
„ „ „ i november 1895	„	150,000: —
„ „ „ i januari 1896	„	75,000: —
	kronor	775,000: —

På det att Kongl. Maj:t måtte blifva i tillfälle att åt staten förvärfva *Skåne—Hallands*, *Mellersta Hallands*, *Göteborgs—Hallands*, *Landskrona—Engelholms och Malmö—Billesholms jernvägar* bemyndigade 1895 års Riksdag fullmägtige att till Kongl. Maj:t, efter ingången af år 1896, på reqvisition utanordna de medel, som erfordrades för gäldande af hvad för jernvägarne skulle kontant utbetalas till deras egare, äfvensom att

fullgöra ränteliqvider och kapitalafbetalningar å de i Skåne—Hallands och Malmö—Billesholms jernvägar intecknade obligationslån samt de kommunallån, hvilka öfvertoges af staten i följd af ifrågavarande banors förvärfvande.

Efter det Kongl. Maj:t den 7 juni 1895 beslutit, att nyssnämnda fem jernvägar skulle förvärfvas åt staten, öfverlemnade Kongl. Maj:t sedermera till fullmägtige de med vederbörande jernvägsaktiebolag för sådant ändamål upprättade kontrakt för löse- och köpeskillingarnes utbetalande samt liqvidernas fullgörande i öfrigt i enlighet med samma kontrakt.

Med anledning häraf hafva under den 2, 3 och 4 innevarande januari utbetalts:

till Skåne—Hallands jernvägsaktiebolag	kronor	5,000,000: —
„ Mellersta Hallands „	„	1,600,000: —
„ Göteborg—Hallands „	„	2,500,000: —
„ Malmö—Billesholms „	„	1,600,000: —
	Kronor	10,700,000: —

Till betäckande af anvisningar å den af *1883* års Riksdag beslutade *odlingslånefonden* hafva erforderliga fyllnadsbelopp för åren 1885—1888 af riksgäldskontoret inbetalts till statskontoret med 2,675,355 kronor 91 öre. Härjemte hafva, jemlikt 1888 års Riksdags beslut, anvisats följande fyllnadsbelopp, nemligen:

för år 1889	kronor	365,406: 34.
„ „ 1890	„	97,730: 12.
„ „ 1891	„	643,777: 79.
„ „ 1892	„	609,796: 99.
„ „ 1893	„	661,595: 47.
	Kronor	2,378,306: 71.

Häraf har statskontoret lyft beloppen för åren 1889—1892, tillhopa 1,716,711 kronor 24 öre, och sålunda för odlingslånefonden inalles 4,392,067 kronor 15 öre.

Den ränta, statskontoret har att för ifrågavarande försträckningar

godtgöra riksgäldskontoret, är för de belopp, hvilka blifvit öfverlemnade före utgången af år 1889, bestämd till 4 procent för år, och för de belopp, som öfverlemnats under åren 1890 och 1891, till 3 ¾ procent för år. Räntan å de belopp, hvilka för fondens räkning inbetalts till statskontoret under åren 1892 och 1893, är bestämd till 4 procent för år, men räntan å de under åren 1894 och 1895 öfverlemnade beloppen till 3 ¾ procent för år. Till följd häraf skall ststskontoret erlägga

4 procent ränta å	kronor	3,056,764: 32
och 3 ¾ „ „ „	„	1,335,302: 83
	Kronor	4,392,067: 15.

Af det enligt *1893* år Riksdags beslut anvisade fyllnadsbelopp för år 1894, utgörande 32,446 kronor 1 öre, har ännu icke något blifvit lyftadt.

För *fortsatt utveckling af statens telefonväsende* hade fullmägtige vid 1895 års ingång, enligt 1891—1894 årens Riksdagars beslut, tillhandahållit telegrafstyrelsen lånebelopp å tillsammans 3,750,000 kronor mot 4 procent ränta, att erläggas halfårsvis.

Sedan 1895 års Riksdag bemyndigat fullmägtige att för enahanda ändamål tillhandahålla telegrafstyrelsen ytterligare lånemedel å 750,000 kronor, har styrelsen i riksgäldskontoret lyft:

i juni	kronor	200,000: —
i september	„	200,000: —
i december	„	350,000: —
	Kronor	750,000: —

hvarå den årliga räntan, enligt fullmägtiges bestämmande, utgår med 3 ¾ procent.

Vid 1894 års slut hade telegrafstyrelsen återbetalt:

å 1891 års lånebelopp	kronor	150,000: —
å 1892 „ „	„	50,000: —
	Kronor	200,000: —

Under år 1895 har styrelsen återbetalt:

å 1891 års lånebelopp	kronor	100,000: —
å 1892 „ „	„	100,000: —
å 1893 „ „	„	50,000: —
	Kronor	250,000: —

Telegrafstyrelsens skuld till riksgäldskontoret för ifrågavarande lån uppgår alltså för närvarande till 4,050,000 kronor.

Kassaförstärkning åt statskontoret.

(1895 års reglemente § 17.)

Vid 1895 års ingång häftade statskontoret i skuld till riksgäldskontoret för kassaförstärkning med 6,500,000 kronor.

Detta belopp återbetaldes sålunda, att

i februari erlades	kronor	2,500,000: —
och i april	„	4,000,000: —
	Kronor	6,500,000: —

Af statskontoret till riksgäldskontoret för förvaltning öfverlemnade kassabehållningar.

(1895 års reglemente § 36.)

För förvaltning har statskontoret under år 1895 till riksgäldskontoret, mot återbetalningsskyldighet en månad efter uppsägning, öfverlemnat:

i maj	kronor	2,000,000: —
i oktober	„	1,000,000: —
i november	„	2,000,000: —
	Kronor	5,000,000: —

hvilket belopp fortfarande innestår i riksgäldskontoret.

Dessutom öfverlemnade statskontoret den 20 sistlidne december 600,000 kronor, som återbetalades den 2 innevarande januari.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

(1895 års reglemente §§ 18—21.)

Någon lyftning af berörda kreditiv har under den tid, denna berättelse omfattar, icke egt rum.

Af statskontoret utbetalda, i riksstaten uppförda anslag.

(1895 års reglemente § 37.)

Till bestridande af riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar äfvensom till räntor å statsskulden och afbetalningar å de fonderade statslånen har riksgäldskontoret fått från statskontoret emottaga:

i januari	kronor	3,500,000: —
i februari	„	3,200,000: —
i mars	„	4,413,000: —
	Kronor	11,113,000: —

Riksdagskostnader.

(1895 års reglemente § 22.)

Enligt till 1895 års slut sig sträckande redovisning öfver kostnaderna för samma års riksdag hafva dessa uppgått till följande belopp:

arfvoden och resekostnadsersättning till Andra Kammarens ledamöter	kronor	288,749: 47
arfvoden och dagtraktamenten till kansli- och vaktbetjening	„	131,374: 04
trycknings- och häftningskostnader	„	106,777: 95
diverse utgifter	„	25,215: 41
	Summa kronor	552,116: 87

Riksgäldskontorets inkomster och kassaräkning.

(1895 års reglemente §§ 33—45.)

De under år 1895 till riksgäldskontorets kassaräkning influtna medel, behållningen vid årets början 2,032,171 kronor 6 öre oberäknad, hafva uppgått till ..... kronor 48,423,467: 90
Samma räknings utgifter under året hafva utgjort „ 47,094,787: 63
utvisande dessa summor en omsättning under år 1895 å riksgäldskontorets kassaräkning af kronor 95,518,255: 53.

För beskaffenheten och beloppet af de förnämsta bland dessa utgifter är å behöriga ställen i denna berättelse redogjordt.

De hufvudsakligaste *inkomst*-posterna hafva utgjorts af:

kapital- och ränteinbetalningar å till vissa bestämda ändamål utgifna lån	kronor	2,960,453: 84
inbetalning af tills vidare förräntade medel jemte ränta derå	„	5,184,151: 56
valuta för sålda 3,6 procent obligationer	„	5,375,109: 65
valuta för sålda obligationer af 1894 års 3 procent lån	„	9,369,155: 40
af statskontoret levereradt anslag till riksdagskostnader, annuiteter m. m.	„	11,113,000: —
återbetalning af lemnad kassaförstärkning till statskontoret	„	6,500,000: —
till förvaltning från statskontoret öfverlemnade kassabehållningar	„	5,600,000: —
köpeskillingar för försålda mindre kronolägenheter	„	871,598: 30
godtgörelse af liqvidations- och amortissementsfonderna för utländska valutor	„	1,121,777: 78

Riksgäldskontorets utlåning.

(1895 års reglemente § 43.)

I enlighet med Riksdagens föreskrift hafva, i den mån behållningarna och riksgäldskontorets utgifter sådant medgifvit, riksgäldskontorets tillgångar gjorts räntebärande, och hafva i sådant hänseende från riksgäldskontorets kassaräkning utlemnats 12,584,715 kronor 44 öre.

Vid 1895 års slut utestående, tills vidare förräntade medel utgjorde i kapital:

från riksgäldskontorets kassaräkning utlemnade:

mot depositionsbevis	kronor	11,336,750: —
» uppköpta obligationer	„	678,434: 76
	Summa kronor	12,015,184: 76

från liqvidations- och amortissementsfonderna utlemnade:

mot uppköpta obligationer	kronor	2,058,400: 81

Den genom riksgäldskontorets ifrågavarande lånerörelse för år 1895 uppkomna vinst utgör:

för riksgäldskontoret	kronor	260,709: 79
„ liqvidations- och amortissementsfonderna	„	90,733: 04
	Summa kronor	351,442: 83

Riksgäldskontorets upplåning.

Vid 1895 års ingång hade af riksgäldskontorets från innehafvarens sida ouppsägbara 3,6 procent obligationer af år 1887 försålts ett nominelt belopp af 31,926,500 kronor. Under år 1895 har af ifrågavarande obligationer ytterligare försålts ett sammanlagdt belopp af nominelt 5,387,000 kronor. I juni månad gingo fullmägtige i författning om uppläggandet af en femte emission till lika belopp som hvar och en af de fyra föregående, eller 10,000,000 kronor. Under denna månad hafva afyttrats obligationer å 8,777,500 kronor, till följd hvaraf det denna dag utelöpande beloppet 3,6 procent obligationer utgör 46,091,000 kronor. Försäljningspriset, som vid 1895 års början var bestämdt till 100 ½ procent, höjdes den 9 februari till 101 procent, hvilket pris ännu gäller. Dock hafva större poster, som afyttrats för beredande af medel till betalning af löse- och köpeskillingarne för de s. k. Vestkustbanorna, försålts till något lägre kurser, varierande mellan 99 och 100 ½ procent, samt på sådana vilkor i öfrigt, att ränteförlust för riksgäldskontoret i allmänhet undvikits.

I skrifvelse till statsutskottet vid sistlidna års riksdag anmälde fullmägtige afstämplingen af 1880 års 4 procent lån till 3 ½ procent ränta, hvilken skrifvelses innehåll af statsutskottet delgafs Riksdagen i memorial (n:o 41) af den 7 mars samma år; och innehåller Riksdagens senast församlade revisorers berättelse angående riksgäldskontoret en fullständig redogörelse för berörda konverteringsoperation.

Angående det fullmägtige gemensamt med fullmägtige i riksbanken lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus få fullmägtige åberopa den särskilda berättelse, fullmägtige i riksbanken och i riksgäldskontoret denna dag deröfver afgifvit.

Stockholm den 21 januari 1896.

ALB. ANDERSON.

PER SAMZELIUS. EDW. SEDERHOLM. OTTO M. HÖGLUND.

J. JOHANSSON. W. ODELBERG. G. F. ÖSTBERG.

P. R. Rabe.

Riksgäldskontorets balanserade tillgångar

Den 1 januari					Den 31 december	
Kronor	öre	**Debet.**			Kronor	öre
		Tillgångar:				
		Fordringar för utgifna lån:				
541,183	51	Byggnadslån		521,474: —		
715,033	43	Tomtregleringslån		698,272: 24		
703,423	56	Lån för kanal- och slussanläggningar		670,798: 13		
47,825,278	75	„ „ jernvägsanläggningar		48,427,878: 88		
3,550,000	—	„ till kongl. telegrafstyrelsen		4,050,000: —		
4,282,270	16	Fordran af odlingslånefonden		4,392,067: 15		
4,394,629	87	Tills vidare förräntade medel		12,015,184: 76	70,775,675	16
		= 62,011,819: 28 =				
5,052,982	16	Räntor å förestående lån utbalanseras oförändrade			5,052,982	16
6,500,000	—	Kassaförstärkning till kongl. statskontoret			— —	—
9,370,187	24	Fordran af konsortium för öfvertagandet af 1894 års 3 procent lån			— —	—
— —	—	Fordringar hos utländska bankirhus för af riksgäldskontoret förskjutna medel för inlösen af icke afstämplade obligationer af 1880 års lån		1,566,938: 15		
— —	—	Fordran hos Deutsche Bank i Berlin		888,500: —		
— —	—	Dito hos Comptoir National d'Escompte i Paris		718,700: —	3,174,138	15
1,649,221	91	De konverterade lånens liqvidations- och amortissementsfond		1,649,221: 91		
712,774	44	De fonderade lånens liqvidations- och amortissementsfonder		712,774: 44	2,361,996	35
328	32	Fordran af sistnämnda fonder			— —	—
997,581	44	Fonden för extra amortering af statsskulden			1,119,365	96
— —	—	Å anslagen till Riksdagens justitieombudsman och hans expedition			500	—
		I riksgäldskontorets kassa kontant innestående:				
8,013	90	förskott till riksdagskostnader		8,491: 59		
1,030	27	„ „ kontors- och rättegångsexpenser		1,101: 21	9,592	80
2,032,171	06	Behållning å riksgäldskontorets folioräkning i riksbanken			3,360,851	33
		Kapitalräkningen:				
209,202,148	45	Skulder utöfver tillgångar			209,313,841	49
297,538,258	47			Transport	295,168,943	40

och skulder vid 1895 års början och slut.

Den 1 januari					Den 31 december	
Kronor	öre				Kronor	öre
		Kredit.				
		Skulder:				
		Fonderade lån:				
506,666	67	1860 års lån emot premieobligationer		375,555: 56		
9,042,953	60	1878 „ „		— — —		
106,068,600	—	1880 „ „		104,761,800: —		
59,328,444	44	1886 „ „		59,088,444: 44		
31,926,500	—	1887 „ „		37,313,500: —		
26,666,666	67	1888 „ „		26,666,666: 67		
34,411,555	55	1890 „ „		34,100,000: —		
18,000,000	—	1894 „ „		18,000,000: —	280,305,966	67
		= 285,951,386: 93 =				
		Icke fonderade lån:				
10,125	—	Gamla 5 procent lånet		10,125: —		
140,889	—	Göta kanals reparationsfond		140,889: —		
7,200,000	—	1891 års tillfälliga lån		7,200,000: —		
2,400,000	—	Af riksgäldskontoret upptagna inhemska tillfälliga lån		— — —	7,351,014	—
		= 9,751,014: — =				
		Diverse skulder:				
408,832	43	Å 1894 års anslag till riksdags- och revisionskostnader, aflöningar, annuiteter och räntor, återbäring		124,895: 21		
— —	—	Af kongl. statskontoret till riksgäldskontorets förvaltning öfverlemnade kassabehållningar		5,600,000: —		
842,435	05	För undsättningar vid missväxter eller felslagna skördar afsedda medel		829,178: —		
349,254	49	Köpeskillingar för försålda mindre kronolägenheter		727,171: 95		
730	31	Å anvisade medel för inköp af Hallsberg—Motala—Mjölby jernväg		730: 31		
5,124	07	Återstoden af 1887 års anslag för inköp af jernvägen mellan Hudiksvall och Näsviken		— — —		
297,308,777	28		Transport	7,281,975: 47	287,656,980	67

Den 1 januari					Den 31 december	
Kronor	öre				Kronor	öre
297,538,258	47			Transport	295,168,943	40
		Inom linien balanserade tillgångar:				
		105,000: —	Brandförsäkringsvärdet af Riksdagens hus	105,000: —		
		90,000: —	Bokföringsvärdet af riksgäldskontorets hus	90,000: —		
		30,000,000: —	Allmänna hypoteksfondens grundfond	30,000,000: —		
		3,000,000: —	Aktiebolaget Sågverksegarnes garantiförenings dito	— — —		
		33,195,000: —	Kronor	30,195,000: —		
297,538,258	47			Summa kronor	295,168,943	40

Den 1 januari						Den 31 december	
Kronor	öre					Kronor	öre
297,308,777	28		Transport		7,281,975: 47	287,656,980	67
229,042	77	Återstoden af vid 1890 års riksdag anvisade medel för inköp af jernvägen mellan Luleå och norska gränsen			229,042: 77		
438	42	Å 1894 och 1895 års anslag till Riksdagens bibliotek			944: 49	7,511,962	73
		= 1,835,857: 54 =					
		Inom linien balanserade skulder:					
		150,000: —	Konung Carl XIII:s hemgiftskapital		150,000: —		
		100,777: 16	Lappmarks ecklesiastikfond		100,777: 16		
		30,000,000: —	Af riksgäldskontoret utfärdade till allmänna hypoteksbanken aflemnade 3 ½ procent obligationer		30,000,000: —		
		3,000,000: —	Af dito dito till aktiebolaget Sågverksegarnes garantiförening aflemnade 3 ½ procent obligationer		— — —		
		3,536: 88	Af lånet på 100 år till Trollhätte slussverk:				
			kapital	1,250: —			
			ränta	2,286: 88	3,536: 88		
		33,254,314: 04		Kronor	30,254,314: 04		
297,538,258	47				Summa kronor	295,168,943	40

Till statsutskottet.

Den komité, som fullmägtige första gången den 24 maj 1888 valde för att närmast handhafva och bereda de ärenden, som hade samband med utförandet af det fullmägtige i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamt lemnade uppdraget i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken enligt 1888 års Riksdags beslut, har, sedan dess uppdrag år efter år förnyats, varit och är fortfarande i verksamhet. Ledamöter i komitén hafva under år 1895 från och med den 5 april, då val anställdes, varit och äro: af fullmägtige i riksbanken: herrar Törnebladh och von Friesen, med herr Jonsson till suppleant, samt af fullmägtige i riksgäldskontoret: herrar Sederholm och Odelberg, med herr Östberg till suppleant. Af dessa ledamöter och suppleanter hafva herrar Odelberg och Östberg efterträdt, den förre herr friherre Nordenfalk och den senare herr Odelberg.

Med ofvannämnde inom fullmägtiges krets utsedde ledamöter hafva fortfarande för behandling af tekniska ärenden adjungerats generallöjtnanten, friherre B. A. Leijonhufvud, professorn F. G. A. Dahl och generaldirektören L. Berg, hvilka samtlige omvaldes den 5 april 1895.

Öfver sin verksamhet för tiden från den 14 januari sistnämnda år till den 16 dennes har komitén i en till fullmägtige i riksbanken och i riksgäldskontoret ställd berättelse lemnat redogörelse; och anhålla fullmägtige att få åberopa denna med afseende på deri meddelade uppgifter angående de åtgärder, som, sedan berättelse senast afgafs, blifvit vidtagna till utförande af 1888 års beslut.

De beslut i ärendet, som blifvit af fullmägtige fattade, framgå af protokollen för den 21 februari, 12 mars, 5 april, 16 maj, 13 juni, 17 oktober, 28 november, 23 december 1895 samt denna dag.

Öfver byggnadsfondens för riksdags- och riksbankshus tillgångar vid 1895 års början och slut få fullmägtige här meddela följande uppgift:

Den 1 januari.		Den 31 december.
	Innestående på upp- och afskrifningsräkning i Sundsvalls enskilda bank	
kr. 210,501: 50		kr. 257,978: 66
	Utlånta medel:	
„ 5,146,273: —	Kapital	„ 5,178,123: —
„ 17,866: 31	Räntor	„ 9,554: 77
„ 49,405: 36	Behållning i de till riksdagshuskomitén anordnade eller eljest influtna medel, efter afdrag af utgifterna	„ 44,845: 57
kr. 5,424,046: 17		kr. 5,490,502: —.

Hvilka byggnadsfondens utgifter för riksdags- och riksbanksbusen å Helgeandsholmen under år 1895 varit, framgår af komiténs berättelse.

Stockholm den 21 januari 1896.

Fullmägtige i riksbanken:

PEHR EHRENHEIM.

R. TÖRNEBLADH. J. W. ARNBERG. TOM LILJEWALCH.

SIXTEN VON FRIESEN. OLOF JONSSON. ROB. ALMSTRÖM.

Fullmägtige i riksgäldskontoret:

ALB. ANDERSON.

PER SAMZELIUS. EDW. SEDERHOLM. OTTO M. HÖGLUND.

J. JOHANSSON. W. ODELBERG. G. F. ÖSTBERG.

Riksdagshuskomiténs berättelse år 1896.

Till herrar fullmägtige i riksbanken och riksgäldskontoret.

Angående sin verksamhet under tiden från den 14 januari 1895, då redogörelse senast lemnades, intill denna dag, får riksdagshuskomitén härmed afgifva berättelse.

Ang. ritnings-arbetets fort-gång, anskaf-fad modell m. m.

I sin senaste berättelse, afgifven i januari 1895, redogjorde komitén för herrar fullmägtiges beslut den 5 november 1894, enligt hvilket fullmägtige godkänt dem förelagda ritningar till riksdags- och riksbankshus på Helgeandsholmen såväl i fråga om husens läge och begränsningslinier som ock beträffande den hufvudsakliga anordningen af byggnaderna; dock med förbehåll af de ändringar, som kunde blifva af förhållandena påkallade och under arbetets fortgång funnes lämpliga, särskildt i fråga om den arkitektoniska konstruktionen och byggnadernas inredning, för så vidt ändringarna kunde med tillgängliga medel genomföras.

Med ledning af de sålunda godkända ritningarna hafva sedermera plan-, facad- och genomskärningsritningar till riksdagshuset studerats och utarbetats i större skala, så att de för pålning och grundläggning behöfliga ritningarna kunnat lemnas, och de för infordrande af anbud å de omfattande stenhuggeriarbetena för byggnadernas yttre erforderliga ritningarna med tillhörande beskrifning snart äro tillgängliga att för ändamålet användas.

Med särskild hänsyn till frågan om riksdagshusets höjddimensioner hafva åtskilliga arbeten och undersökningar företagits. Sålunda har komitén af professorerna Dahl och Grundström samt kammarherren Meldahl begärt och erhållit yttrande angående eventuelt borttagande af kupolen på riksdagshuset och deraf möjligen föranledda ändringar i ritningarna, hvarjemte geometriska och perspektivritningar af bygg-

nadernas yttre upprättats, i hvilka kupolen uteslutits och dermed sammanhängande modifikationer i riksdagshusets yttre vidtagits. Men hithörande arbeten och undersökningar hafva icke ännu kommit så långt, att komitén kunnat till herrar fullmägtige afgifva något yttrande i ämnet.

En modell i stor skala af riksdaghusets hufvudfasad har anskaffats och är uppställd i ritlokalen.

Strandregleringen och rättegången derom.

I den rättegång, som på sätt i den år 1895 afgifna berättelsen närmare förmäles, anhängiggjorts vid Stockholms rådstufvurätt angående regleringen af Helgeandsholmens stränder har rådstufvurätten den 30 mars 1895 meddelat dom.

Enligt denna dom har rådstufvurätten på anförda skäl ogillat dels en af vissa strandegare vid Mälaren gjord invändning derom, att kongl. förordningen den 30 december 1880 angående jordegares rätt öfver vattnet å hans grund icke vore i målet tillämplig, dels herrar fullmägtiges invändning, att det af ombudet för bevakande af det allmännas rätt framstälda och af Stockholms stad genom dess ombudsman biträdda yrkande, att Gamla Norrbrogatan ej måtte borttagas, såvida icke Drottninggatan fortsattes till Mynttorget eller annan lämplig trafikled i stället anodnades, måtte såsom fullkomligt främmande för det af fullmägtige anhängiggjorda ärendet i detsamma icke inblandas och förty lemnas utan afseende.

Domens innehåll i öfrigt är följande:

»Vidkommande derefter sjelfva saken, sådan densamma blifvit slutligen fullföljd inför rådstufvurätten, så emedan i den framlagda planen ingår en förändring af Helgeandsholmens stränder till sådan omfattning, att den trafikled, som nu utgöres af Gamla Norrbrogatan med dess bro mellan holmen och Mynttorget, skulle derigenom komma att till sitt nuvarande läge helt och hållet försvinna och det följaktligen måste anses åligga sökandena att i stället anordna annan trafikled för åkande och gående från Mynttorget öfver Helgeandsholmen till Norrbro eller, derest sådant med hänsyn till de tillämnade byggnadsföretagen icke låter sig göra, till lämplig punkt å Norrmalms motliggande strand;

samt det icke lagligen må tillåtas sökandene att verkställa strandregleringen på sådant sätt, att derigenom en framtida reglering af Mälarens vattenhöjd eller af annan anledning erforderliga strömarbeten af större betydenhet i vattendraget vid Helgeandsholmen i väsentlig mån försvåras eller fördyras;

men upplyst är, att sådant skulle komma att inträffa genom den tillämnade utfyllningen vid holmens vestra strand samt uppförandet å holmen af de båda ofvannämnda byggnaderna, derest icke i sammanhang med nyssberörda inkräktning af vattenområdet och innan holmens bebyggande kommit till fullbordan, vidtagas anordningar för beredande af erforderliga damfästen å holmen vid såväl den norra som södra strömgrenen;

alltså och med stöd i öfrigt af det utaf rättens sakkunnige biträde, herr kaptenen vid kongl. väg- och vattenbyggnadscorpsen Pehr Lorentz Laurell, afgifna utlåtande, pröfvar rådstufvurätten, utan afseende å hvad härutöfver beträffande sättet för strandregleringens verkställande anmärkts och yrkats, skäligt på det sätt bifalla sökandenes derom gjorda framställning, sådan densamma fullföljts, att nämnda reglering må utföras enligt den härför uti det af sökandenes ombud den 31 mars 1894 till rätten ingifna förslag uppgjorda plan, som återfinnes å plansch n:o 1 bland de samma förslag åtföljande ritningar, dock med iakttagande af följande ändringar och tilläggsbestämmelser:

1:o) *att*, på sätt berörda plansch närmare utvisar, holmens *norra sida* ordnas sålunda, att *byggnadsplatsen* begränsas af en rät linie mellan Norrbro och den ifrågasatta nya bron i Drottninggatans förlängning, men *stranden* deremot i ungefärlig öfverensstämmelse med densammas nuvarande läge, eller så som den med en prickad röd linie å nämnda plan finnes angifven;

2:o) *att* holmens *södra* strand ordnas antingen enligt den å nyssnämnda plansch n:o 1 uppgjorda planen eller ock, derest sökandene hellre så finna för godt, på sätt den blifvit med röd färg utmärkt å den plankarta, hvilken såsom bilaga finnes fogad vid herr kaptenen Laurells uti protokollet för den 7 sistlidne januari intagna utlåtande af den 8 december 1894;

3:o) *att* området mellan byggnadsplatsen och norra strandlinien afschaktas så, att den bildar en terrass med en höjd af minst 6,0 meter öfver tröskeln vid Stockholms sluss samt förses med en solid strandskoning, så anordnad, att strömmens nuvarande area derigenom så litet som möjligt ändras;

4:o) *att*, derest södra strömgrenen ordnas enligt sökandenas förslag eller på det sätt, att den indrages i strömmens öfre del, så att strömmens bredd ökas från 19 meter vid Norrbro till 21,38 meter vid Drottninggatans förlängning, berörda strömgren vester om Gamla Norrbro från kajen på Helgeandsholmssidan intill 4 meter från andra sidans kaj

på en sträcka af 100 meter från nämnda bro räknadt, upprensas till ett djup af högst 1 meter öfver slusströskeln;

5:o) *att*, om deremot södra strömgrenens båda strandlinier göras parallela med hvarandra, på sätt den röda linien å kaptenen Laurells här ofvan omförmälda plankarta närmare utvisar, ofvannämnda upprensning af samma strömgren från Helgeandsholmssidan räknadt utsträckes till två meter från andra sidans kaj;

6:o) *att* icke några andra upprensningar eller uppmuddringar än dem, som här ofvan i punkterna 4 och 5 föreskrifvits, få verkställas i någondera strömgrenen;

7:o) *att* ej heller några utfyllningar få vidtagas i strömgrenarna med undantag allenast af dem, som äro behöfliga för holmens utvidgning åt vester enligt i punkterna 1 och 2 här ofvan nämnda förslag, och dem, som erfordras till skydd för de kajer, som skola kring samma utfyllningar anbringas, hvilka senare utfyllningar dock begränsas af här nedan angifna bestämmelser;

8:o) *att* i ersättning för Gamla Norrbro-gatan annan laggild trafikled för åkande och gående anordnas från Mynttorget öfver Helgeandsholmen till Norrbro eller, derest sådant med hänsyn till de tillämnade byggnadsföretagen icke låter sig göra, i linie af Drottninggatans förlängning öfver hvardera strömgrenen och holmen, med skyldighet tillika för sökandene att i samma linie uppföra broar öfver strömgrenarne, lämpade för kör- och gångtrafik; och skall härvid särskildt iakttagas:

a) *att* bron öfver norra strömgrenen utföres i ett spann med en spännvidd af 51,67 meter och i öfrigt sålunda, att fria rummet under bron i midten får en höjd af 7,86 meter öfver slusströskeln;

b) *att* bron öfver södra strömgrenen utföres i ett spann utan att föranleda någon minskning i strömmens bredd och på det sätt, att fria rummet under bron får en höjd af 8,66 meter öfver slusströskeln;

9:o) *att* sökandene under en tid af tjugu år från den dag, då nya kajen omkring Helgeandsholmen blifvit till full höjd uppförd, äro skyldige ansvara för Stockholms stads kaj emellan Gamla Norrbro och kanslihusets nordvestra hörn, så att hvarje skada å eller fara för kajen, som under samma tid kan genom strömmens åverkan föranledas, skall af sökandene afhjelpas eller undanröjas;

10:o) *att* kajen längs Helgeandsholmens blifvande södra sida från Gamla Norrbro 100 meter vesterut bygges med lutning af omkring 10 : 1 intill ett djup af högst 1 meter öfver slusströskeln, dock att, derest kajen under lägsta vattenytan uppföres af trä, nämnda underbyggnad

må förläggas omkring 0,3 meter utanför kajens öfre synliga del, hvars läge bestämmes enligt punkt 2 här ofvan;

11:o) *att* trettiotre meter vester om Drottninggatans midtellinie, då måttet tages längs Helgeandsholmens blifvande norra strandlinie, byggas tre täta väggar i kajen vinkelrätt mot densamma och på ett inbördes afstånd från hvarandra af 5 meter, hvilka väggar böra utföras af beton emellan spontväggar eller ock på annat fullt betryggande sätt samt göras så djupa och gå så långt inåt land, att under ett i framtiden möjligen blifvande dammarbete de provisoriska skyddsmurarne må kunna sammanbindas med de båda yttre och den permanenta dammlinien med den mellersta, utan fara att vatten skall kunna bereda sig väg under eller bakom dessa väggar; och bör trettiotremetersmåttet vara bestämmande för läget af den mellersta väggen;

12:o) *att* jemväl vid holmens södra sida, 60 meter från Drottninggatans midtellinie, då måttet tages längs Helgeandsholmens södra kajlinie, byggas tre liknande täta väggar på samma inbördes afstånd och med iakttagande af samma försigtighet mot vattnets framträngande bakom eller under dem, som här ofvan föreskrifvits i punkten 11;

13:o) *att* kajen midt för de blifvande dammarne samt 10 meter ofvan och 10 meter nedom dem bygges af mur eller god och stark beton med lutning af omkring 10 : 1 till sådant djup, att botten invid kajen utan fara för densamma kan upptagas i norra strömgrenen till 0,7 meter under och i södra strömgrenen till 1 meter öfver slusströskeln;

14:o) *samt att* såväl muren på byggnadsplatsens norra sida emellan den punkt, der Drottninggatans utdragna midtellinie infaller, och Norrbro som kajen från nämnda punkt till 10 meter från den i punkten 11 angifna dammlinien å Helgeandsholmens norra sida byggas såsom kajer, så att den tillämnade terrassen kan borttagas och så, att strömmen omedelbart invid nämnda kajer kan, utan fara för deras bestånd, upptagas till ett djup af 1 meter öfver slusströskeln.

Å svarandesidan framstälda yrkanden och förbehåll om ersättning i händelse af framtida skada till följd af strandregleringen finner rådstufvurätten innefatta ett ämne, som, i den ordning fråga derom blifvit väckt, icke föranleder till något rådstufvurättens vidare yttrande.

Härjemte förpligtar rådstufvurätten sökandene att ej mindre godtgöra rättens sakkunniga biträde, herr kaptenen Laurell, för resor samt hans i ärendet hafda besvär och kostnader med fordrade femtusensexhundrafyratioåtta kronor 90 öre än äfven att i ersättning för besvär

och kostnader i saken utgifva: till Stockholms stad ettusenfyrahundrafemtio kronor jemte hvad staden visar sig hafva utgifvit i lösen för rättens protokoll, till ombudet för Vesterås stads hamnstyrelse, herr majoren Gustaf Nerman, tvåtusentvåhundrafemtionio kronor 90 öre, till friherre Corfitz Christian Beck-Friis tvåhundratio kronor, till friherre Erik Axel Rålamb etthundrafemtio kronor, till friherre Carl Georg Gerhard Lovisin etthundrafemtio kronor, till herr kaptenen Georg von Heijne-Liljenberg etthundratjugu kronor, till bruksegaren Carl David von Schinkel etthundrafemtio kronor, till grefve Johan Eriksson-Sparre sjuttiofem kronor, till herr kaptenen Per Axel Ludvig Lindahl niohundra kronor och till herr löjtnanten Ossian Ekdahl ettusenåttahundra kronor.»

Efter erlagdt vad hafva herrar fullmägtige genom sitt ombud vice häradshöfdingen P. R. Rabe hos Kongl. Maj:ts och rikets Svea hofrätt fullföljt talan mot rådstufvurättens dom, hvarvid fullmägtige, som ansett de i punkterna 8:o) mom. a) och b) samt 10:o)—14:o) fastställda bestämmelser sakna stöd af gällande lag, yrkat, att kongl. hofrätten måtte undanrödja de i den motvädjade domen under ofvan nämnda punkter meddelade föreskrifter. Och anhöllo fullmägtige tillika, att ifrågavarande sak måtte göras till föremål för extra lottning samt till följd af de betydande allmänna intressen, som vore med densamma förbundna, till afgörande företagas utom vanlig ordning.

Målet, hvari vad äfven anmälts af åtskilliga andra parter, har ännu icke af kongl. hofrätten afgjorts, men dom lär vara att inom kort förvänta.

Ang. uppgörelse med Stockholms stad om öfverlåtande på staten af stadens eventuella rätt till vissa delar af Helgeandsholmen.

På sätt i 1895 års berättelse närmare meddelats, hade utsedde delegerade för å ena sidan herrar fullmägtige och andra sidan Stockholms stad den 10 november 1894 enat sig om ett förslag till uppgörelse mellan staten och staden i fråga om öfverlåtande på staten af den rätt, staden kunde ega till vissa delar af Helgeandsholmen och vidliggande vatten. Detta förslag blef godkändt af såväl fullmägtige som Stockholms stadsfullmägtige samt derefter af fullmägtige öfverlemnadt till Kongl. Maj:t. Förslaget, hvars fullständiga innehåll inhemtas af en bilaga (litt. A) till 1895 års berättelse, innehöll i punkten *c*) det förslag, att staten skulle medgifva, att uppsägningstiden för ett mellan öfverintendentsembetet på Kongl. Maj:ts och kronans vägnar och Stock-

holms stads drätselnämnd den 8 maj 1877 upprättadt kontrakt angående vården af den kronan tillhöriga Humlegården förlängdes från två till tio år; dock med rätt för staten att ett år efter derom till staden lemnadt meddelande verkställa tillbyggnad till bibliotekshuset. I den proposition (n:o 43), som Kongl. Maj:t aflät till 1895 års Riksdag, föreslog Kongl. Maj:t det uppgjorda förslagets antagande med den ändring, att till förenämnda punkt *c*) skulle fogas det tillägg, att hvad deri stadgats beträffande tillbyggnad af bibliotekshuset i Humlegården äfven skulle gälla i fråga om uppförande af annan byggnad derstädes.

I enlighet med statsutskottets hemställan i utlåtande n:o 70 biföll Riksdagen Kongl. Maj:ts proposition, och med anledning af den sålunda af Kongl. Maj:t och Riksdagen gjorda ändringen i vilkoren har ärendet öfverlemnats till kongl. kammarkollegium, hvarifrån detsamma remitterats till Stockholms stadsfullmägtige, hvilkas drätselnämnds första afdelning för närvarande har detsamma under behandling.

Utförda arbeten: pålning, grundläggning för riksdagshuset.

Sedan den under år 1893 påbörjade afschaktningen af Helgeandsholmens vestra del i oktober 1894 afslutats för riksdagshuset, vidtogo arbetena för pålning under grunden till samma hus, och denna pålning blef, sedan 1895 års Riksdag fattat beslut med anledning af de då väckta motionerna om frångående af 1888 års beslut i fråga om Helgeandsholmens bebyggande, påskyndad, så att densamma mot midten af året fullbordats på en yta, motsvarande något mer än husets ena hälft, och att ej mer än circa 700 pålar återstå att nedslå.

Efter erhållet bemyndigande har komitén, sedan anbud från flera håll infordrats, den 13 och 28 juni 1895 träffat aftal med byggmästaren A. Andersson och Norrtelje mekaniska stenhuggeriaktiebolag om grundläggning i kallmur för riksdagshusbyggnaden. Den murmassa, som, enligt dessa båda kontrakt skall uppföras, är beräknad till omkring 17,000 kubikmeter för entreprenören Andersson och till 1,000 kubikmeter för stenhuggeribolaget; skolande dessa arbeten vara fullbordade inom förra hälften af år 1897.

Vidare har, likaledes med stöd af begärdt och lemnadt bemyndigande, entreprenadaftal den 26 november 1895 upprättats om uppförande i granit af källaregrunden till riksdagshuset; och skola de sålunda kontraherade arbetena vara slutligen utförda senast vid slutet af 1897.

I fråga om sockeln till riksdagshuset har komitén under inne-

varande månad beslutit genom annons i tidningar infordra anbud å den härtill behöfliga sten jemte uppsättning. Tiden för afgifvande af anbud är bestämd till den 1 nästkommande mars.

Olycksfall under arbetena.

Jemväl under år 1895 hafva de vid arbetena på Helgeandsholmen anstälda arbetarne varit olycksfallsförsäkrade hos bolaget Fylgia. Endast några få olycksfall hafva under året inträffat, och dessa af mindre betydenhet. Den från bolaget till skadade arbetare utbetalda summan utgör för år 1895 313 kronor.

Åtgärder för beredande af värmeledning och ventilation i riksdagshuset.

Sedan professor Hermann Fischer, på sätt i 1895 års berättelse förmälts, förklarat sig villig mottaga komiténs uppdrag att granska det af ingeniör W. Dahlgren utarbetade förslaget till riksdags- och riksbankshusens uppvärmning och ventilering, infann sig bemälde professor i Stockholm i mars månad 1895 samt afgaf den 30 i samma månad sitt utlåtande. Med anledning af detta anmodade komitén ingeniör Dahlgren att efter samråd med professor Fischer omarbeta sitt förslag samt fick mot årets slut från honom mottaga ett nytt sådant. Detta är för närvarande under granskning. Och har, sedan komitén beslutit sig för att dervid å nyo tillgodogöra sig professor Fischers kända erfarenhet i fråga om dylika arbeten samt för sådant ändamål satt sig i förbindelse med honom, professor Fischer förklarat sig villig att i angifna afseende gå komitén till handa.

Komiténs inkomster och utgifter år 1895.

Riksdagshuskomitén har under år 1895 haft följande tillgångar:

behållning från 1894	kronor	49,405: 36
ränta å upp- och afskrifningsräkning	„	393: 28
influten köpesumma för sålda materialier från de rifna husen på Helgeandsholmen m. m.	„	3,423: 45
influten hyra af en smedja vid stora Katrineberg	„	250: —
influtna hyror af lägenheterna i bazarbyggnaden vid Norrbro för 1895	„	27,950: —
från byggnadsfonden	„	370,000: —
Summa	kronor	451,422: 09

Då komiténs behållning vid 1895 års slut utgjorde:

i Sundsvalls enskilda bank.....	kronor	43,215: 04	
kontant hos verkställande ingeniören..	„	1,630: 53	
eller tillhopa	kronor	44,845: 57	
hafva utgifterna alltså utgjort	„	406,576: 52	kronor 451,422: 09

till hvilka utgifter hyresmedel och andra särskilda inkomster lemnat ett bidrag af kronor 31,623: 45, hvadan af fondens egna medel åtgått återstoden eller kronor 374,953: 07. Då emellertid i utgiftssumman ingår det till byggnadsfonden inbetalda belopp af kronor 393: 28, som utgjorde komiténs ränteinkomst för 1894, hafva i sjelfva verket utgifterna från fonden med nyssnämnda räntebelopp understigit den här upptagna utgiftssumman.

Under förbehåll af de jemkningar, som vid slutlig granskning af räkenskaperna för år 1895 kunna blifva af nöden, meddelas här följande uppgift å de hufvudposter, på hvilka utgifterna för året fördelas:

Pålning och grundläggning, omfattande arbetskostnad, inköpta pålar och annat virke, smide, stenkol för pumpverk och kranar, patentafgift för dessa senare m. m.			kronor	342,005: 16 *)
transporter och bogseringar			„	3,608: 24
utarbetande af förslag till värmeledningen ...			„	7,028: —
omkostnader för bazarbyggnaden			„	1,607: 49
ritkontoret			„	19,759: 77
Administration:				
arfvoden	kronor	12,966: 67 **)		
förrådsförvaltning	„	3,071: 84		
resekostnader	„	791: 19		
belysning	„	294: 92		
skrif- och ritmaterialier, telefonafgifter, post, annonser och tryck-saker.....	„	657: 36	„	17,781: 98
		Transport	kronor	391,790: 64

*) Då bokslut ännu icke hunnit verkställas, kan här ej lemnas specifik uppgift å dem af här angifna kostnader, som afse utgifter för verkstälda arbeten samt utgifter för i behåll varande materialier.

**) De komiténs ledamöter, som utsetts bland herrar fullmägtige, hafva lika litet för 1895 som för föregående år åtnjutit något arfvode för deltagande i komiténs arbeten.

			Transport kronor	391,790: 64
Rättegångskostnader och dermed sammanhängande utredningar			„	12,628: 57
Diverse utgifter:				
assuransafgifter	kronor	238: 91		
olycksfallsförsäkringar	„	788: 75		
läkarearfvode och medikamenter	„	203: 57		
begrafningskostnader	„	85: —		
reparation	„	127: 85		
renhållning	„	230: 15		
hyra för brandskåp	„	50: —		
lösen för åtskilliga handlingar	„	39: 80	„	1,764: 03
Utbetalt till byggnadsfonden ränta å upp- och afskrifningsräkning i Sundsvalls enskilda bank			„	393: 28
			Kronor	406,576: 52

Stockholm den 16 januari 1896.

På riksdagshuskomiténs vägnar:

R. TÖRNEBLADH.

C. R. Troilius.